

U c h w a ł a Nr XL/358/2022

Rady Gminy Belsk Duży

z dnia 12 kwietnia 2022 roku

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 – 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 559 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 2050 ze zm.) w związku z art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021r., poz. 2469) Rada Gminy Belsk Duży uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2023, który stanowi załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Traci moc uchwała Nr XXXVII/294/2021 Rady Gminy Belsk Duży z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2022, zmieniona uchwałą Nr XXXIX Rady Gminy Belsk Duży z dnia 23 marca 2022r.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą od 01 kwietnia 2022 roku.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021r. poz. 2469):

Uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii zachowują moc do dnia uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, nie dłużej jednak niż do dnia 31 marca 2022 r.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2023**

1. Wstęp

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Ich realizacja jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Zadaniem Programu jest zapobieganie powstaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do pokonywania już istniejących problemów. Alkoholizm i narkomania są chorobami społecznymi i jak każde inne choroby wymagają leczenia. Proces ten jest długotrwały, wymagający wiele wysiłku i wytrwałości nie tylko od osób uzależnionych, ale także od osób je otaczających. Im szybciej podjęte zostaną konkretne działania w tym zakresie tym większe są szanse na końcowy sukces, tym mniej osób zostanie dotkniętych tą chorobą, tym mniej będzie wypadków drogowych spowodowanych w stanie nietrzeźwym, tym mniej przemocy w rodzinie.

2. Diagnoza sytuacji w gminie Belsk Duży w aspekcie problemów alkoholowych i narkotykowych.

Gmina Belsk Duży liczy 6373 mieszkańców. W gminie znajdują się 4 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że 23 rodziny, liczące 41 osób żyje w ubóstwie. Z powodu alkoholizmu z pomocy społecznej korzystało w 2021 roku 6 rodzin liczących 10 osób. Ogółem z różnych form pomocy korzystało 86 rodzin liczących 179 osób, nie było osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu narkomanii.

Dostępność alkoholu:

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi:

- 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo,
- 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5 % alkoholu do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu.

2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi:

- 12 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo,
- 12 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5 % alkoholu do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 12 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu

Na terenie gminy wydano:

- 15 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo,
- 14 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5 % alkoholu do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 14 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu, do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz
- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo,
- 6 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających od 4,5 % alkoholu do 18 % zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu, do spożycia w miejscu sprzedaży.

Za kluczową rolę w ograniczaniu dostępności alkoholu uznaje się:

- oddziaływania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży,
- współpracę z instytucjami wspierającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia,
- kontrolę obrotu napojami alkoholowymi,
- egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu,
- edukacja sprzedawców w dziedzinie ograniczeń w sprzedaży i szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież.

3. Adresaci programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Belsk Duży, nauczyciele uczący w szkołach na terenie gminy Belsk Duży oraz sprzedawcy alkoholu prowadzący działalność na terenie gminy Belsk Duży.

4. Realizatorzy programu

Program realizowany będzie przez Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z:

1. Poradnią Leczenia Uzależnień w Grójcu,
2. Szkołami podstawowymi z terenu gminy Belsk Duży,
3. Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „BELMED” w Belsku Dużym

I. Cele i zadania programu

Cel główny

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych oraz ograniczenie zjawiska picia alkoholu i używania narkotyków przez dzieci i młodzież.

Cele szczegółowe

1. ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim,
2. ograniczenie picia alkoholu przez młodzież,
3. wzmocnienie poczucia więzi ze szkołą,
4. poprawa relacji między uczniami,
5. ograniczenie akceptacji picia alkoholu w szczególności przez nieletnich
6. ograniczenie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych zwłaszcza wśród młodzieży
7. zwiększenie dostępności terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz doznających przemocy.

Zadania główne i szczegółowe:

1.Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- a) Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
- b) Prowadzenie działań skierowanych do osób uzależnionych od alkoholu w celu zmotywowania do podjęcia leczenia odwykowego, obejmująca w szczególności:
 - *nawiązanie kontaktu z klientem,
 - *informowanie o możliwości leczenia w placówce leczenia odwykowego,
 - *motywowanie do leczenia,
 - *kierowanie na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu
 - *rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia informacji o możliwościach jej powstrzymania,
 - *uruchomienie interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej.
- c) Dofinansowywanie kształcenia oraz szkoleń pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu.
- d) Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Grójcu w tym:
 - zakup ponadpodstawowego programu terapii uzależnienia lub elementów brakujących programu podstawowego, ponadpodstawowego i pogłębionego,
 - zakup programów nakierowanych na ograniczenie spożywania alkoholu i programów redukcji szkód oraz finansowe wspieranie szkoleń terapeutów w zakresie umiejętności pracy terapeutycznej ukierunkowanej na ograniczanie spożywania alkoholu przez pacjentów.
 - zakup programów terapii dla osób doświadczających przemocy domowej oraz programów terapii dla osób stosujących przemoc. Gmina powinna wspierać finansowo zakup takich programów oraz przeszkolenie w tym kierunku wybranych pracowników leczących osoby uzależnione.

- e) Upowszechnianie materiałów informacyjnych o tematyce choroby alkoholowej, narkotykowej oraz przemocy.
- f) Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami rodzinnymi, pedagogami szkolnymi i szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.
- g) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób dotkniętych alkoholizmem, narkomanią lub przemocą i ich rodzin.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- a) Wspieranie działalności grup samopomocowych (w tym grup wsparcia) dla osób z problemem alkoholowym, narkotykowym lub doświadczających przemocy w rodzinie oraz ich rodzin.
- b) Edukacja rodziców dla wspierania dzieci do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji dot. substancji psychoaktywnych.
- c) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych dla grup rówieśniczych np. teatryki, gazetki, konkursy, wystawy prac o tematyce uzależnień, zawody sportowe itp.
- d) Organizowanie imprez profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i ich rodziców.
- e) Udział dzieci i młodzieży w obozach i koloniach z elementami profilaktyki pozwalających na kształtowanie prawidłowych postaw.
- f) Dofinansowanie programów psychoedukacyjnych dla rodziców, kształtujących odpowiednie umiejętności wychowawcze.
- g) Wdrażanie i finansowanie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (jeśli osoby stosujące przemoc nie mają dostępu do tego rodzaju oddziaływań na terenie powiatu); psychologiczno-terapeutycznych oraz programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych oddziaływaniami korekcyjno-edukacyjnymi lub psychologiczno-terapeutycznymi,
- h) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym lub problemem przemocy, w szczególności dla pedagogów, psychologów i nauczycieli.
- i) Organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym lub narkotykowym,
- j) Przeprowadzenie diagnozy problemów społecznych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- a) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- b) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.
- c) Promowanie wśród dzieci i młodzieży aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych,

w tym:

- zajęć rozwijających dziecięce zainteresowania i pasje,
 - Programu „Ferie zdrowo i sportowo”,
 - dofinansowanie konkursu „Najlepszy sportowiec roku” oraz akcji „Bieg po zdrowie”,
 - organizację lub dofinansowanie imprez sportowych i kulturalnych, m. in. pokazy kina letniego,
 - dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych.
- d) Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców oraz podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców.
 - e) Realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.
 - f) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców.
 - g) Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych i narkotykowych.
 - h) Dofinansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych na wycieczki szkolne, zielone i białe szkoły z elementami profilaktyki bądź będące elementem programu profilaktycznego.
 - i) Organizowanie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży poza rodzinnym środowiskiem w formie kolonii profilaktycznych.
 - j) Zakup materiałów, nagród, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień,
 - k) Uzupełnianie wyposażenia oraz zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć profilaktycznych w świetlicach wiejskich,
 - l) Dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych i kulturalnych organizowanych w świetlicach wiejskich,
 - m) Tworzenie nowych i doposażanie już istniejących miejsc aktywnego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- a) Prowadzenie działalności edukacyjnej mającej na celu zmniejszenie spożycia alkoholu.
- b) Szkolenie na temat profilaktyki członków Gm. Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, policjantów, pracowników służby zdrowia, radnych, kuratorów i osoby realizujące zadania profilaktyczne obejmujące problematykę uzależnień i przemocy w rodzinie..
- c) Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- d) Wspieranie GOPS-u w organizacji zajęć aktywizujących osoby bezrobotne,
- e) Upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych z zakresu problematyki uzależnień.
- f) Dofinansowywanie działań edukacyjnych w dziedzinie profilaktyki uzależnień.
- g) Prenumerata prasy z zakresu profilaktyki uzależnień.
- h) Dofinansowanie organizacji społecznych pracujących z młodzieżą.
- i) Wspieranie działań policji poprzez zakup materiałów profilaktycznych, , jednorazowej pościeli bądź piżam do izby/punktu wytrzeźwień.
- j) Zakup urządzenia do pomiaru trzeźwości ogólnodostępnego dla mieszkańców,
- k) Prowadzenie we współpracy z innymi służbami akcji promującej trzeźwość za kierownicą.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13' i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- a) Lustracja obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych.
- b) Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym.
- c) Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy w wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- d) Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Gminy.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

II. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obraduje na posiedzeniach, które zwołuje Przewodniczący Komisji,
- b) Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie lub kontroli punktów sprzedaży alkoholu przysługuje wynagrodzenie - dieta w wysokości 200 zł, natomiast Przewodniczącemu 500 zł miesięcznie. Wynagrodzenie obejmuje koszty dojazdu na posiedzenie GKRPA.
- c) Członkom komisji, którzy z tytułu wykonywania funkcji odbywają podróże służbowe (szkolenia, konferencje, seminaria) przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przyjętych dla delegacji służbowych dla pracowników samorządowych.

III. Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych

Wójt Gminy Belsk Duży przedłoży raport z wykonania niniejszego Programu i efektów jego realizacji Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

IV. Finansowanie

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych są środki finansowe z budżetu Gminy Belsk Duży, pochodzące z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

V. Postanowienia końcowe

1. Niniejszy program realizowany będzie w latach 2022-2023..
2. Program będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Wskaźniki monitoringu programu:
 - liczba osób skierowanych na leczenie,
 - liczba osób objętych terapią,
 - liczba osób objętych działaniami pomocowymi - m.in. współuzależnieni, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,

- liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi.
 - liczba i efektywność kontroli punktów obrotu napojami.
4. Zmiany do programu wprowadza się w trybie przeznaczonym dla jego uchwalenia.